

“Over tien jaar is duurza

Een bevlogen maar nuchter man. Winfried Ponsioen is een ondernemer die duurzaamheid hoog op de agenda heeft staan. Niet alleen vanwege de marktkansen die er liggen, maar ook vanuit een maatschappelijke verantwoordelijkheid. “De fossiele brandstoffen raken op. Dat noodzaakt ons als samenleving na te denken over andere oplossingen. Duurzame oplossingen! Dat is een uitdaging, maar ook een opdracht.” De installatiebranche heeft hierin een sleutelrol.

Build Up Skills

Nederland streeft naar 16% duurzame energie en 20% CO₂-reductie in 2020. Wil Nederland hier klaar voor zijn, dan zijn in de tweede helft van 2013 al concrete maatregelen nodig die de werknemers in de bouw- en installatiesector vakbekwaam maken. Dit betekent extra scholing van circa 150.000 tot 200.000 mensen. Hoe gaan we dit aanpakken? En vooral wat is er nodig? BuildUpSkillsNL wil hier gericht antwoord op geven.

Om goed te kunnen bepalen welke brug moet worden geslagen tussen de huidige situatie en de toekomst, is het nodig deze te inventariseren. Vervolgens is het dan mogelijk te bepalen wat er nodig is in het onderwijs. Enkele punten op een rij:

- Beroepsopleidingen moeten de inhoud van hun onderwijs sterk moderniseren.
- Opleiders voor zowel regulier onderwijs als bijscholing moeten worden bijgeschoold.
- De MBO-instellingen moeten het tekort aan docenten Bouwkunde en Installatietechniek, vanwege de vergrijzing, aanpakken.
- Het snel groeiende aanbod van post-initiële opleidingen kan en moet veel beter worden benut.
- Meer oog nodig voor detail, evaluatie, samenwerking, soft skills en ambassadeurschap voor duurzame oplossingen in het onderwijs.
- Oog voor de nieuwe beroepen die ontstaan bij het energieneutraal bouwen. Een voorbeeld: het vak glaszetter wordt verrijkt met specialisaties als ‘Specialist hoogwaardig geïsoleerd glas’, ‘Specialist zonwerende glasfolies’ en ‘Specialist schakelbaar glas/smart glas’.

BuildUpSkillsNL gaat de uitkomsten van de inventarisatie gebruiken om te komen tot een nationale roadmap waarin wordt aangegeven hoe en wanneer doelen kunnen worden bereikt. De concept-roadmap is half februari 2013 gereed. In februari en maart vindt vervolgens afstemming plaats met stakeholders, waarna op 18 april, tijdens een nationale conferentie, de roadmap wordt gepubliceerd.

Voor meer informatie: www.buildupskills.nl

Vanaf de vijfde verdieping van Ponsioen Installatietechniek in Alphen aan den Rijn overzien we een prachtig besneeuwd landschap. Ponsioen Installatietechniek is een begrip in deze regio. Het bedrijf bestaat al 174 jaar; Winfried Ponsioen is de vijfde generatie in het bedrijf. Maar de achtergrond waartegen het bedrijf al die jaren opereert, is langzaam veranderd. De inzet op duurzaamheid en energieneutraal bouwen is een vraagstuk dat zich steeds meer naar de voorgrond dringt. “Dat kan ook niet anders. De prijs van energie zal steeds hoger worden, daar de vraag blijft stijgen en het aanbod van fossiele brandstoffen minder wordt. We moeten dus echt op een andere manier naar energie gaan kijken en inzetten op energieneutraal bouwen.”

Voorbeeldrol

“Het totale energiegebruik in de wereld kun je eigenlijk in drie delen opsplitsen. Een derde betreft de industrie, een derde transport en een derde de bebouwde omgeving. Als technische installatiebranche kunnen we in die laatste categorie iets betekenen.” Ponsioen besloot negen jaar geleden al een voorbeeldpand te realiseren dat moest aantonen dat energieneutraal bouwen geen hogere wiskunde is. “Wij waren trots op de wijze waarop we de nieuwste duurzame technieken hadden verwerkt in dit schildersbedrijf. Maar de rest van Nederland leek nog niet warm te lopen. Ik heb in die periode zelf vele gesprekken gevoerd met opdrachtgevers en nam ze vaak mee naar dit bedrijf. Maar het voelde als trekken aan een dood paard.” Toch ontmoedigde het Ponsioen niet.

Een wereld van verschil

Drie jaar geleden bouwde hij een nieuw pand voor zijn eigen bedrijf en wederom besloot hij state of the art installaties en techniek toe te passen. Hij liet zelfs de grond extra funderen

amheid vanzelfsprekend”

Winfried Ponsoen: “Het kan toch niet de bedoeling zijn dat wij alle energiebronnen opmaken voor volgende generaties.”

Hans Hordijk fotografie

om in de toekomst twee windmolens te kunnen plaatsen. “Wat we zagen, was indrukwekkend.” Van de gemiddelde energiekosten van 27 euro per vierkante meter in zijn oude pand wist Ponsoen zijn energiekosten naar 8 euro terug te brengen. “Een wereld van verschil.” Het kantoorpand is nu eigenlijk de showroom. “Hier laten we onze klanten zien wat er mogelijk is, welke duurzame oplossingen er zijn. En natuurlijk houden we hierbij rekening met de ontwikkelingen die voortdurend doorgaan. En steeds meer zien wij de bewustwording in de markt doordringen dat duurzaamheid loont. Dat is mooi om te zien.”

Drijfveren

Ponsoen is duidelijk over zijn drijfveren voor duurzaam ondernemerschap. “Het kan toch niet de bedoeling zijn dat wij alle energiebronnen opmaken voor volgende generaties. Dat is mijn eerste drijfveer. Ik wil bijdragen aan de oplossing hiervoor. Maar er is ook een economische noodzaak. De prijs van energie zal steeds verder stijgen en dat maakt dat wij slimme oplossingen moeten vinden om die kostenpost in de greep te houden.” Tot slot geeft Ponsoen aan dat technische ontwikkelingen veel mogelijk maken. “Je kan en mag deze

innovaties niet meer terzijde schuiven. En natuurlijk weet ik dat de markt het moeilijk heeft. De economische omstandigheden zijn zwaar, zeker in onze sector. Maar dat is een kwestie van tijd! Het is geen vraag óf de markt zich meer richting duurzaam zal bewegen, maar wanneer.”

Onderwijs

De ontwikkelingen en prognoses verlangen meer dan alleen duurzaam vakmanschap. Het vereist ook een passend onderwijstraject waar leerlingen, oftewel toekomstige werknemers, in aanraking komen met die nieuwste ontwikkelingen. “Wij hebben hierin als bedrijfsleven ook nadrukkelijk een rol. Zo heeft ons bedrijf zich hard gemaakt voor een praktijklokaal in het ROC Leiden, gericht op duurzame technieken met passende lesmaterialen en lesbrieven.” Ponsoen vindt het niet meer dan logisch dat deze kruisbestuiving plaatsvindt. “Maar...”, zo stelt hij, “dan zullen scholen hier ook meer open voor moeten staan en zelf het gesprek zoeken met leveranciers en installatiebedrijven. Een proactieve houding is aan beide kanten gewenst. Er ligt immers een gezamenlijke missie: een duurzame samenleving!”

Tien jaar verder

Wat brengt de toekomst? Ponsoen is helder: “Over tien jaar is duurzaamheid geen vraag meer, maar een vanzelfsprekendheid. De markt verandert. Grotere inzet op het thuiswerken, minder scholen door teruglopende bevolkingsgroei, minder nieuwbouw. Het zijn maar enkele trends die de markt zullen sturen. Dat geldt ook voor de oplopende prijs van energie. De focus zal dus komen te liggen op renovatie, maar dan wel duurzame renovatie. Dat is mijn overtuiging.” Daar zijn dan wel de juiste mensen voor nodig! Om dat te bereiken moeten concrete stappen gezet worden, zo vindt Ponsoen. “De komende jaren zullen we het imago van ons vak echt moeten veranderen. Duurzaam vakmanschap is iets heel anders dan het beeld dat de meeste jongeren hebben van het vak. Daar moeten we iets mee als branche. Ponsoen ziet hier een duidelijke rol voor het onderwijs. “Zij moeten voorop willen blijven lopen. Dat betekent niet alleen dat ze de juiste informatie en boeiend en passend lesmateriaal moeten aanbieden, maar ook dat de docenten moeten blijven leren!” Er is dus genoeg werk aan de winkel, maar er liggen ook volop kansen •